כל המנחות פרק ראשון מנחות ח.

ואם איתא. דדם לא קידש לחצאין ליקף מנחה מדם: שקמצה בהיכל כשרה. ואע"ג דדינה בעזרה כשאר קרבנות: **שכן מצינו בסילוק בזיכין.** [ב] דהיא בהיכל אלמא דאיכא קמיצה בהיכל דסילוק היינו קמיצה: **עד שלא פרקה.** למערכת לחם הפנים כשכתב: **הלחם פסול.** דהוה לה מנחה שחסרה קודש קמיצה ואמרינן לקמן (דף ט:) מן המנחה[ג] פרט לשחסרה וכלחם הפנים [ד]גופיה אמר לקמן (דף יב:) [קדש קדשים] הוא[ה] שאם נפרסה אחת מחלותיה כולן פסולות: **משפרקה נפרס לחמה הלחם פסול.** אף ע"ג דלאחר שיקוע בא[ו] (מלה) נפרס פסולה דהוי שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה ואמרינן לקמן (דף ט:) דאע"ג דמקטירין קומץ עליהו שיריים אסוריים באכילה: **ומקטיר עליו[ז] כו'.** [דלא] גמרינן מממנה: [ח] **הניע ומנה לפרק.** שעברו שם שעות כדאמר בפרק תמיד נשחט (פסחים נח.) מוספין בשם זכיון בשבע[ט]: **קודם קמיצה.** דהא עדיין לא פירקה ומיפסל דהא אמר לקמן מן המנחה פרט כו'[י] [כ]לשחסרה מכשיעור. אלמא לא יליף מנחה [כ] ממנחה: לעולה מנחה ממנחה יליף ולא דמי לחם הפנים לשאר מנחות דמנחה לא בריר קומץ דידה שהכל ביחד הלכך קודש קמיצה ליכא למימר כמאן דקמצה דמיא דהא מחוסר מעשה: אבל לחם הפנים בריר קומץ דידהו דקמי בה[ל] בזכיון בלחי שפיה הלכך משהגיע זמנה לפרוק כמאן דקמצה דמיא: [כא] **ולא פלוגתא היא.** לקמן בשמעתין: **מנחה מחציה.** מנחה תמיד מחציה בבקר [כב] וגומר [כג] הבא מנחה פחותה מעשרון של עשרון לאין מנחה פחותה מעשרון ואח"כ [כד] [כה]מוליאו: **מחציה.** משמע מחציה של שלימה זו [כו] שלפניו: ומשני כי מצרף קרא להבא שלם למצוה בעלמא ולעולה אם קדשה לאלאין [כז] מקודש ואינה יוצאה שוב לחולין: **והא חוקה כתיב בה.** חק עולם לה' וגו' (ויקרא ו') [כח]דמשמע מתון שלם: **אלא להביא עשרון שלם לא[כט] מביאו.** אבל לענין קידוש בכלי שרת אם נגמר הלא מקדש לאלאין: **ודעתו להוסיף.** להשלים עשרון כדאמרינן לקמן בפרק המנחות והנסכים (דף קג.) לאין מנחה פחותה מעשרון דהאומר הרי עלי מלי עשרון מביא עשרון שלם: **ואם איתא.** דגבי חבתין אינו קדוש: **ושחטו.** כשלמים [ל]כתיב: **פתח אהל מועד.** בעזרה וכיון שעזרה כשרה כל שכן היכל [לא] (שלם) כשר דלא תהא עזרה שהיא טפל חמורה מן העיקר. אלמא יליף היכל מעזרה: **מלאים.** שיהם מלאים שלם: **אין מלאים.** שהיו מלאים [לב] ממש המזרקים שלא אלא מלאים כל העשרונות שקדשו בתוכו שלמים היו: **ורב.** דאמר במפרים [לג] חלי עשרון שאינו קדוש: **מחציון.** ולקדוש: **מילאה ממילאה לא יליף.** הילכך שאר מנחות [לד] אלא אמר לה[לה] דליהוו כחציון דמחציון דין הוא דליקדשו לאלאין אבל שאר מנחה לא: **מנחה קדושה כלא שמן.** אם נתן עשרון קולת בכלי שרת [לו] אע"פ שאין שם שמן: ולא יצא לאולין ולריך להביא שמן ולהקריבה: **שכן מצינו בלחם הפנים.** שהיא מנחה ואין בה שמן אבל לבונה יש בה כגון זכיון: **מנחה נסכים.** [לז] הבאין עם כל הזבח כדכתיב בתמיד (במדבר כח) עשירית האיפה קלת למנחה בלולה בשמן וגו' ואין בה לבונה: **על כרחך כרבי יוחנן ס"ל.** כחציון דלא קדשה הלכך גמר שאר מנחות מחציון: **אי כלא אי.** שמן בלא קלת וכלא לבונה ולבונה בלא שמן וקלת [לח] שכן מלינו בזכיון שמקדשין את הלבונה בלא שמן וקלת. ואי קשיא הא אתי לחם הפנים בהדייהו לאו פירכא היא שהרי אינו מתקדש עם הלבונה בזכיון. ומיהו אשכחן דכלי שרת מקדשין לבונה שכתובו בלא שמן וקולת:

מנחה שנקמצה בהיכל בשרה שכן מצינו בסילוק בזיכין. ואם תאמר אמאי לא קאמר כדי שלא יהא טפל חמור מן העיקר כדאמר בממון גבי שלמים שנחטון בהיכל ובגי בהנים נכנסון בהיכל ומוכנים קדשי קדשים ושירי מנחות י"ל דהתם כתיב (ויקרא ג) פתח אהל מועד (שם ו) בתר אהל מועד שייך למימר שלא יהא טפל חמור מן העיקר [מ] לפי שאלה הכתוב באהל מועד: **מקטיר עליו את הבזיכין.** פירש בקונטרס דלא גמרינן ממנחה ולא היה לו לפרש כן דלקמן (דף ט:) פריך מינה למ"ד שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה אין מקטיר קומץ עליהן ומשני רבי אלעזר [מא] היא דלא אמר כן דאמר לקמן (דף ט:) מן המנחה פרט לשחסרה היא לו שחסר קומצה (שם). **חביתי כ"ג.** הייגו מנחת חבתי כ"ג שמביא בכל יום מלמעלה בגו אם לחבן מחציתה בבקר. על שם מחבת קרו לה מחבתי דכתיב על מחבת בשמן תעשה (לקמן ו:). לא היו באות חצאין. שלא יביא אלו עשרון בבקר ומביאו ואלו עשרון בערב ואם"ע שקריבה לאלאין מלמעלה מחציתה בבקר, מחציתה משמע מחציתה של שלימה, מתוה מתוך שלם הוא מביא שמביא עשרון שלם ומוקמו שלמים ששחטון בהיכל וכו' ושחטו פתח אהל מועד. אלמא מדתלה הכפר עונה לשלמים בפתח אהל מועד שמע מינה בהל מועד עיקר ועזרה טפל ולא יהא טפל חמור מן העיקר. דכיון דטפל חד לגו חד מכיון דכתיב על מחבת בשמן תעשה (לקמן ו:). לא היו באות חצאין. שלא יביא אלו עשרון בבקר ומביאו ואלו עשרון בערב ואם"ע שקריבה לאלאין מלמעלה מחציתה בבקר, מחציתה משמע מחציתה של שלימה, מתוה מתוך שלם הוא מביא שמביא עשרון שלם ומוקמו שלמים ששחטון בהיכל וכו' ושחטו פתח אהל מועד. אלמא מדתלה הכפר עונה לשלמים בפתח אהל מועד שמע מינה בהל מועד עיקר ועזרה טפל ולא יהא טפל חמור מן העיקר. דכיון דטפל חד לגו חד מכיון דכתיב על מחבת בשמן תעשה (לקמן ו:). **ומשמע דרבי יוחנן אמר קרא.** [מב] ומעם זה אנו לריכין גמי לרבי יוחנן דאמר לעיל דאיכא קדושה לאלאין דאמר שנתקדשה שלימה היה גמלי להוליאה מכלי שרת לכלי חול ולריך לומר השתא לרבי מגינא שלא היו מערבין בכיסא המנחה עם השמן אלא כתוך הכיסא עלמה היה זה לגד אחד וזה לגד אחר שאם היה הכל מעורב לא היו יכולין אחרי כן לאלאין בחלי עשרון מפני לוג ומחלה שמן שהיא עודף על החלי עשרון ולכ"ע גמי ל"ל כן דכמחציתן דשתי מדות (שם) מוכח שהיו מחלקין הסולת בחלי עשרון והשמן במדה שהיא מחזקת לוג ומחלה ואם תאמר לר' מאיר דאמר לקמן בפ' שתי מדות (שם) דשני עשרונות היו בתקדש אחד גדוש ואחד מחוק ובמחוק מ"ז שלא יהא חמור מעיקר דעתו להוסיף שאני [מ]דתניא [מא]מלאים אין [מ"ז] מלאים אלא שלמים [מ"ח](כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם) ואמר רבי יוסי אימתי בזמן שאין דעתו להוסיף אבל בזמן שדעתו להוסיף ראשון ראשון קדוש ורב בחביתין כמאן ס"ל אי כר' אלעזר לילף מחביתין וכי תימא רב מילתא ממילתא לא יליף והאמר רב [מ] מנחה קדושה בלא שמן [מ"ט](ובלא לבונה) שכן מצינו בלחם הפנים בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא על כרחיך רב כר' יוחנן ס"ל גופא אמר רב מנחה קדושה בלא שמן [מ] (ואין דינה כעשרון חסר) שכן מצינו בלחם הפנים בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא ושמן ולבונה [מ] קדישי האי בלא האי והאי בלא האי שמן שכן מצינו בלוג שמן של מצורע לבונה שכן מצינו בלבונה הבאה בבזיכין ורבי חנינא אמר מנחה שנקמצה בהיכל בשרה שכן מצינו בסילוק בזיכין. ואם תאמר אמאי לא קאמר כדי שלא יהא טפל חמור מן העיקר כדאמר בממון גבי שלמים שנחטון בהיכל ובגי בהנים נכנסון בהיכל ומוכנים קדשי קדשים ושירי מנחות י"ל דהתם כתיב (ויקרא ג) פתח אהל מועד (שם ו) בתר אהל מועד שייך למימר שלא יהא טפל חמור מן העיקר [מ] לפי שאלה הכתוב באהל מועד: **מקטיר** עליו את הבזיכין. פירש בקונטרס דלא גמרינן ממנחה ולא היה לו לפרש כן דלקמן (דף ט:) פריך מינה למ"ד שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה אין מקטיר קומץ עליהן ומשני רבי אלעזר [מב] היא דלא אמר כן דאמר לקמן (דף ט:) מן המנחה פרט לשחסרה היא לו שחסר קומצה (שם). **חביתי כ"ג.** הייגו מנחת חבתי כ"ג שמביא בכל יום מלמעלה בגו אם לחבן מחציתה בבקר. על שם מחבת קרו לה מחבתי דכתיב על מחבת בשמן תעשה (לקמן ו:). **לא היו באות חצאין.** שלא יביא אלו עשרון בבקר ומביאו ואלו עשרון בערב ואם"ע שקריבה לאלאין מלמעלה מחציתה בבקר, מחציתה משמע מחציתה של שלימה, מתוה מתוך שלם הוא מביא שמביא עשרון שלם ומוקמו שלמים ששחטון בהיכל וכו' ושחטו פתח אהל מועד. אלמא מדתלה הכפר עונה לשלמים בפתח אהל מועד שמע מינה בהל מועד עיקר ועזרה טפל ולא יהא טפל חמור מן העיקר. דכיון דטפל חד לגו חד מכיון דכתיב על מחבת בשמן תעשה (לקמן ו:). **ומשמע דרבי יוחנן אמר קרא.** [מג] ומעם זה אנו לריכין גמי לרבי יוחנן דאמר לעיל דאיכא קדושה לאלאין דאמר שנתקדשה שלימה היה גמלי להוליאה מכלי שרת לכלי חול ולריך לומר השתא לרבי מגינא שלא היו מערבין בכיסא המנחה עם השמן אלא כתוך הכיסא עלמה היה זה לגד אחד וזה לגד אחר שאם היה הכל מעורב לא היו יכולין אחרי כן לאלאין בחלי עשרון מפני לוג ומחלה שמן שהיא עודף על החלי עשרון ולכ"ע גמי ל"ל כן דכמחציתן דשתי מדות (שם) מוכח שהיו מחלקין הסולת בחלי עשרון והשמן במדה שהיא מחזקת לוג ומחלה ואם תאמר לר' מאיר דאמר לקמן בפ' שתי מדות (שם) דשני עשרונות היו בתקדש אחד גדוש ואחד מחוק ובמחוק מ"ז שלא יהא חמור מעיקר דעתו להוסיף שאני [מ]דתניא [מא]מלאים אין [מ"ז] מלאים אלא שלמים [מ"ח](כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם) ואמר רבי יוסי אימתי בזמן שאין דעתו להוסיף אבל בזמן שדעתו להוסיף ראשון ראשון קדוש ורב בחביתין כמאן ס"ל אי כר' אלעזר לילף מחביתין וכי תימא רב מילתא ממילתא לא יליף והאמר רב [מ] מנחה קדושה בלא שמן [מ"ט](ובלא לבונה) שכן מצינו בלחם הפנים בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא על כרחיך רב כר' יוחנן ס"ל גופא אמר רב מנחה קדושה בלא שמן [מ] (ואין דינה כעשרון חסר) שכן מצינו בלחם הפנים בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא ושמן ולבונה [מ] קדישי האי בלא האי והאי בלא האי שמן שכן מצינו בלוג שמן של מצורע לבונה שכן מצינו בלבונה הבאה בבזיכין ורבי חנינא אמר

מחציון. ולקדוש: **מילאה ממילאה לא יליף.** הילכך שאר מנחות [מ]אלא אמר לה[מ] דליהוו כחציון דמחציון דין הוא דליקדשו לאלאין אבל שאר מנחה לא: **מנחה קדושה כלא שמן.** אם נתן עשרון קולת בכלי שרת [מ] אע"פ שאין שם שמן: ולא יצא לאולין ולריך להביא שמן ולהקריבה: **שכן מצינו בלחם הפנים.** שהיא מנחה ואין בה שמן אבל לבונה יש בה כגון זכיון: **מנחה נסכים.** [מ] הבאין עם כל הזבח כדכתיב בתמיד (במדבר כח) עשירית האיפה קלת למנחה בלולה בשמן וגו' ואין בה לבונה: **על כרחך כרבי יוחנן ס"ל.** כחציון דלא קדשה הלכך גמר שאר מנחות מחציון: **אי כלא אי.** שמן בלא קלת וכלא לבונה ולבונה בלא שמן וקלת [מ] שכן מלינו בזכיון שמקדשין את הלבונה בלא שמן וקלת. ואי קשיא הא אתי לחם הפנים בהדייהו לאו פירכא היא שהרי אינו מתקדש עם הלבונה בזכיון. ומיהו אשכחן דכלי שרת מקדשין לבונה שכתובו בלא שמן וקולת:

מלאים סולת ויכול להביא בכלי מקצת ואח"כ יטלאנו אלא יביא שלמים מתחלתן. הרגמ"ה. ותיבות כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם נמחק: יז) מנחה קדושה בלא שמן (תיבות ובלא לבונה נמחק) דקבע לה כלי שרת דאין לה פריון ואח"כ יביא לה שמן. הרגמ"ה: יח) תיבות ואין דינה כעשרון נמחק: יט) שמן ולבונה נמי קדשי: כ) בזיכין דהוי בהיכל כו' דסילוק בזיכין והיינו: כא) סילוק בזיכין נפרס: כב) עליו את הבזיכין דלא: כג) שהגיע זמנה: כד) פרט לשחסרה אם"ה מכשר אלמא: כה) דקאי בזיכין באפי: כו) ולאו פלוגתא: כז) וגומר הבא: כח) ואח"כ חוצה דמחציתה משמע והר"א: כט) נמי קדש ואינה: ל) דמשמע עיכובא שאם שינה בה והביאה לאחצאין לא קדשה הס"ד ומה"ד לא נצרכא קרא דכתיב מחציתה דמשמע מתוך: לא) עשרון שלם ביחד מביתו: לב) חיבת שלם נמחק: לג) מלאים המזרקים סולת ממש אלא: לד) חצי עשרון דלא קדיש כמאן ס"ל בחביתין אי כרבי אלעזר דאמר דקדושה לאחצאין נילף נמי מפרים חצי עשרון מחביתין. ותיבות שאינו קדוש נמחק: לה) אמר כחביתין דחביתין כר' דלקדשו לאחצאין

עין משפט
נר מצוה

סמ א מי' פ"ג מהל' מעה"ק הלכה יב:
ג ב מי' פ"ה מהל' תמידין ומוספין הלכה טו:
נא ג מי' שם הלכה טז:
נב ד מי' פ"ל מהל' מעשה"מ הלכה כ:
נג ה מי' פ"ג מהלכות מעה"ק הלכה כ:
נד ו מי' פ"ה מהלכות מעה"ק הלכה ד:

מוסף רש"י

שכן מצינו בסילוק בזיכין. שהן מוכה למנחת לחם הפנים מרמתיו ושיהה לנחם לאחרה (ויקרא כד) ומחיריו את הלחם מקומן שמתיר אם הפריים וסילוקן מעל השולחן נמקום קמיצה דמנחות הנקמלות (ובחים סב.). שיריים שחסרו. שנתפזלו מהן (יומא מז:). דאין מקטירין קומץ עליהן. דתניא (לקמן ט:) מן המנחה פרט לשחסרה היא לו שחסר קומלה (שם). **חביתי כ"ג.** הייגו מנחת מחבת כ"ג שמביא בכל יום מלמעלה בגו אם לחבן מחציתה בבקר. על שם מחבת קרו לה מחבתי דכתיב על מחבת בשמן תעשה (לקמן ו:). **לא היו באות חצאין.** שלא יביא אלו עשרון בבקר ומביאו ואלו עשרון בערב ואם"ע שקריבה לאלאין מלמעלה מחציתה בבקר, מחציתה משמע מחציתה של שלימה, מתוה מתוך שלם הוא מביא שמביא עשרון שלם ומוקמו שלמים ששחטון בהיכל וכו' ושחטו פתח אהל מועד. אלמא מדתלה הכפר עונה לשלמים בפתח אהל מועד שמע מינה בהל מועד עיקר ועזרה טפל ולא יהא טפל חמור מן העיקר. דכיון דטפל חד לגו חד מכיון דכתיב על מחבת בשמן תעשה (לקמן ו:). **ומשמע דרבי יוחנן אמר קרא.** [מג] ומעם זה אנו לריכין גמי לרבי יוחנן דאמר לעיל דאיכא קדושה לאלאין דאמר שנתקדשה שלימה היה גמלי להוליאה מכלי שרת לכלי חול ולריך לומר השתא לרבי מגינא שלא היו מערבין בכיסא המנחה עם השמן אלא כתוך הכיסא עלמה היה זה לגד אחד וזה לגד אחר שאם היה הכל מעורב לא היו יכולין אחרי כן לאלאין בחלי עשרון מפני לוג ומחלה שמן שהיא עודף על החלי עשרון ולכ"ע גמי ל"ל כן דכמחציתן דשתי מדות (שם) מוכח שהיו מחלקין הסולת בחלי עשרון והשמן במדה שהיא מחזקת לוג ומחלה ואם תאמר לר' מאיר דאמר לקמן בפ' שתי מדות (שם) דשני עשרונות היו בתקדש אחד גדוש ואחד מחוק ובמחוק מ"ז שלא יהא חמור מעיקר דעתו להוסיף שאני [מ]דתניא [מא]מלאים אין [מ"ז] מלאים אלא שלמים [מ"ח](כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם) ואמר רבי יוסי אימתי בזמן שאין דעתו להוסיף אבל בזמן שדעתו להוסיף ראשון ראשון קדוש ורב בחביתין כמאן ס"ל אי כר' אלעזר לילף מחביתין וכי תימא רב מילתא ממילתא לא יליף והאמר רב [מ] מנחה קדושה בלא שמן [מ"ט](ובלא לבונה) שכן מצינו בלחם הפנים בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא על כרחיך רב כר' יוחנן ס"ל גופא אמר רב מנחה קדושה בלא שמן [מ] (ואין דינה כעשרון חסר) שכן מצינו בלחם הפנים בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא ושמן ולבונה [מ] קדישי האי בלא האי והאי בלא האי שמן שכן מצינו בלוג שמן של מצורע לבונה שכן מצינו בלבונה הבאה בבזיכין ורבי חנינא אמר

שהיה קדיש משום לוג שמן של מצורע. תו"ח: